

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Kálvin emlékezete.

A nagy reformátor hitvallásának követői világraszóló ünnepek között ujjtják fel Kálvin emlékezetét és műveltségtörténelmi jelentőségét. Ünnepelik a mély vallásos buzgóságu férfit, a ki az evangéliumi hit tisztaságáért vívott küzdelmével örök nevet szerzett magának. És ünnepelik annak a nagy embernek korszakalkotó működését, a ki a nemzeti egyház eszméjével a nemzeti erősítés igen fontos tényezőjét teremtette meg.

Genf városában, hol a nagy reformátor működött, ez alkalomra ezrekre menő vendégsegreg gyűlt egybe, csak Magyarországból másfélszázan. A lélekemelő jelenetek sorozata folyt le itten, melyeken a magyarokat nemcsak kitüntető figyelemben részesítették, hanem valósággal ünnepezték. Mindjárt az első összejövetelen, hol a genfi egyház lelkésze a vendégeket üdvözölte s minden nemzet küldöttjei a saját nemzeti himnuszuk elnekelésével válaszoltak: a magyarok is elnekeltek a mi nemzeti imádságunkat. Nagy lelkesedés fogta el a jelenlevőket; nők és férfiak kipirult arcuzal, égő tüzes szemmel perczekig éljeneztek és tapsoltak; sokan könnyeztek a meghatottságtól.

A magyar istentisztelet alkalmát ismét felhasználták a genfiak a magyarok mellett való tüntetésre. Az istentiszteletre, melyen Jánosi Zoltán lelkész imádkozott, Antal Gábor püspök prédikált, Bélyky Lajos hajduszosbolói lelkész magyar szöveggel énekelte a Gályarabok énekét s szépen csengő baritonja betöltötte a templom minden szögletét: a nagy székesegyház zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel.

Július 5-én volt a magyarok egyháztörténelmi konferenciája, melyen Genf város egész előkelősége megjelent. Ruzsinszky Pál theol. tanár a magyar prot. gályarabok történetéről és a XVII. század közállapotairól értekezett; Nemes Elemér újpesti vallás-tanár „Kálvin János” cz. alkalmi költeményt szavalt; Bélyky régi magyar egyházi énekeket adott elő; dr. Kovács István bpesti vallás-tanár a magyar ref. egyház multjáról és jelenéről tartott francia nyelvű előadást; Lampert Géza „Kálvin szelleme” cz. költeményét adta elő, melyet francia nyelven tolmácsolt Máday egyetemi magántanár. Az egész közönség elragadtatással hallgatta a lelkes költeményt s a költő diadalát szép ovációval tüntette ki.

Mégis legkiemelkedőbb pontja volt a konferenciának az a mély hódolat, melylyel a magyar géniusz előtt a konferencia elnöke meghajolt.

„Eddig — úgy mond — nem tudtuk, hogy Európa népei között magyarok is vannak. És most, ime, nemcsak tudjuk, de tanultunk is tőlük. Megtanultuk, hogy

ez a nemzet istenéért, szabadságáért, hazájáért, vallásos meggyőződéséért századokon át vérzett, ezrei mártírhalált szenvedtek, megtanultuk, hogy a magyar nemzet politikai, vallási és erkölcsi értelemben vett kulturnemzet. A magyar kálvinistaság nemcsak hitét, de nemzeti szabadságát, alkotmányos jogait, nyelvét, faji jellegét, sőt Nyugat-Európa békéjét is védte, mikor maga zsarnok kezektől vérzett. A magyar nemzetnek ez a bámulatos kitarása arra indit bennünket, hogy leboruljunk az ő történelmi szenvedéseik és nagy multjuk előtt, tanuljunk az ő gyönyörűséges példájukból. Nyujtsunk a nemes magyar nemzetnek baráti jobbot, öleljük sziveinkre, zárjuk lelkületünkbe őket és imádkozunk a magyar nemzet és a nagy kálvinistaság boldogságáért, jövőjéért.”

Folyó hó 6-dikán tették le a reformáció emlékszoبرانak alapkövét. A mellék alakok közt Bocskay István jelképezi a magyar reformációt. Bocskay vármegyéjének, Hajdumegyének alispánja is megjelent Genfben ez alkalomra, hogy képviselje a hajduság kegyeletét.

Az ünnepek ötödik napján a Klapka emléktáblát leplezték le s theológiai doktorokká avatták a magyar ref. egyházkerületek püspökeit.

A nagyenyedi ref. egyházközség ma ünnepli Kálvin emlékezetét. És ebben az ünneplésben valláskülömbőség nélkül vesz részt minden magyar ember. Mert ez nem pusztán felekezeti, nem pusztán vallásos jellegű ünnepség; hanem kegyeletes hódolat a multnak azon drága emlékei előtt, melyek a magyar nemzet küzdelmeiben és sikereiben, a nemzeti szellem diadalában döntő szerepre jutottak.

Szemle.

A hivatalos lap f hó 8-diki száma közli azokat a királyi kéziratokat, amelyekkel a király a Wekerle-kormány tagjait újból kinevezi miniszterekké s a kormány a képviselőház szombati ülésén be is mutatkozott. Lapunk zártáig nem kaptunk értesülést a gyűlés lefolyásáról. De kétségtelennek látszik, hogy a függetlenségi párt szóvá tette azt, hogy a jelenlegi kormányt a koalíció felbomlása folytán többségi kormánynak el nem ismeri s Wekerle megindokolta azt, hogy miért nem ajánlotta a királynak egy olyan kormány kinevezését, amely a többségi elvnek megfelel.

Az kétségtelen, hogy a függetlenségi párt véleménye szerint a bankkérdésben más „az

ország érdeke”, mint amit Wekerle annak mond. Sőt kétségtelen, hogy a függetlenségi párt már a konferenciáján valamiféle enuntiatióban megállapodott a bankkérdésben, amit a szombati képviselőházi ülésen a párt hivatalos szónoka valószínűleg elé is terjesztett. Hogy a miniszterelnök mit fog erre válaszolni, azt nem lehet tudni, de atigha mellőzheti hallgatással, mert hisz a parlament legnagyobb pártjának, sőt abszolút majoritásának álláspontjáról van szó. Talán ez ellen akart Wekerle már előre védekezni, mikor hétfőn azt mondta s bizonyosan elmondta azt is, hogy a bankkérdésben fennálló ellentétek miatt a kormány nem vállalkozik a parlament őszi tanácskozásainak irányítására, hanem még az őszi ülészek előtt le fog mondani.

Ez a nyilatkozat, melyet a miniszterelnök teljesen hivatalos formában tett, mindenestre figyelemben részesült a függetlenségi párt részéről is. A függetlenségi párt nyíltan nem foglal állást a kormány ellen az átmeneti időre, mert hisz akkor a kormánynak azonnal le kellene mondania, vagy ha a bankkérdésben hozandó enuntiatiója agresszív volna, akkor is részleges miniszterváltásnak kellene bekövetkeznie. Ezt a függetlenségi párt nem akarja előidézni, hisz az őszi ülészekig kiméleti időt biztosított a kormánynak.

Csak egyet nem tudunk megérteni. A függetlenségi párt azt mondja, hogy az önálló bankot követeli; másfelől pedig mindazért a sok kudarczért, amely a függetlenségi pártot a koalíziós uralom alatt érte, Wekerlét teszi felelőssé. Hisz mindazokat a koncepcziókat, amelyeket a párt a közönség érdekében hozott, abban a reményben hozta, hogy Wekerle ígérete szerint gazdasági kérdésekben a magyar parlament szabad keze biztosítva van. Ezért szavazta meg a kiegyozést, ezért emelte fel a kvótát, ezért növelte majdnem száz millióval a közös költségeket s mikor mindezt megtette a függetlenségi párt, akkor Wekerle azzal a valomással állt elő, hogy ő az önálló banknak soha hiva nem volt. Hát van-e akkor komolyság az elvek hangoztatásában, ha ez a többségi párt most ismét ugyanazon Wekerle háta mögé telepedett?

*

A sors kegyelméből Wekerle immár negyedszer miniszterelnök, ami talán világrekord ezen a téren. Wekerle a mai nappal ismét a maga örököse lett, erről a király ki is állította a megfelelő pátenst. És ezzel a válságot néhány hónapra, szeptember végéig eloldázták, az uralkodó nyugodtan nyaralhat . . .

Hogy mi lesz az ősszel? Azt biztosan senki sem tudja s bizonyára az újra kinevezett kormány is őrizkedett attól, hogy erről a parlamenti beiktatásán valamit el is

járuljon. Lehet, hogy nincs is tájékozva a korona jövő szándékairól, s a miniszter urak megelégszenek azzal, hogy már nem ügyvivők, nem törődve azzal, mi lesz, ha egyszer mégis netán ott kell hagyniuk a bársonyszéket.

Van ugyan értesülésünk, amely jó forrásból származik, hogy a felséges ur Wekerle audienciáján nem csak a kinevezést hagyta jóvá, hanem új megbízást is adott a feltámadt miniszterelnöknek. És ez a megbízás arra szólna, hogy a nyári szünet alatt Wekerle és a kabinet vezető tagjai, tehát Andrássy, Kossuth és Apponyi egyaránt hassanak oda, hogy a végleges megoldás akadálytalanul legyen lebonyolítható. E kibontakozási tervnek még nincsenek határozott körvonalai, de meg van a vezérelve, az, hogy a koalíció mérsékelt és guverneméntális elemeiből alkottassék össze egy új többség akár új párt-alapítás, akár a régegy megkonteplált fúzió révén.

A marosújvári orsz. képviselő, a ki a függetlenségi elvek alapján kapott mandátumot, f. hó 6-dikán nyilatkozott híveivel a politikai helyzetről. A többi közt a következőket mondta:

„Ma már nemcsak a koalíció egyes pártjai között van politikai nézeteltérés, hanem sajnos az egyes pártok keretében is megoszlanak a vélemények. Különösen áll ez a függetlenségi és 48-as pártokról, amelyben (ezt eltagadni és leplezni hiába való dolog lenne) ma két áramlat küzd egymás ellen. Az egyik, melynek élén Kossuth áll, bölcs mérsékletességgel keresi a válságból a kibontakozás útját. A másik, melynek élén Justh Gyula áll, kiméletlen harcot akar és intranzigens álláspontra helyezkedik a koronával szemben. Szomorú, hogy ez így van. De tényleg megoszott a függetlenségi párt és ezt a megoszást semmiféle egységes határozattal nem lehet leplezni.“

A képviselőház szeptember 28-dikáig naponta el üléseit. A megnyitást megelőzőleg a héten kinevezett kormány újból beadja lemondását.

Társadalmi gyengeség.

Ugy nálunk, mint a többi országokban egyre többen tudnak a pályaválasztó férfiak az állami és megyei hivatalokra, holott tudvalevőleg ezeken a helyeken dotálják a legszerényebben a tisztviselőket. Ennek oka az említett hivataloknál divó nyugdíjrendszernek tulajdonítható, ahol a kis fizetés mellett megöregedett emberek nyugdíjat kapnak életük végéig.

Elismerésre méltó ugyan az állam, a megyék s nagyobb közintézetek atyai gondoskodása, melyek nyugdíjat biztosítanak alkalmazottaik számára, de amilyen üdvös cselekedet ez egyrészt, olyan káros következményei is vannak ezen intézménynek.

Mert a pályaválasztó ifju szivesebben megy az ilyen nyugdíjbiztosító pályára, mint például kereskedőnek vagy iparosnak és szivesebben dolgozik csekély fizetésért a nyugdíj jogosultság tudatában, sem hogy olyan pályán keresse kenyerét, mely kezdettől fogva tekintélyes jövedelmet nyújt ugyan, de nyugdíj vagy kegydíj nem jár utána.

Ennek tulajdonítható tehát, hogy a külföldön, de különösen nálunk Magyarországon a

szabad kereseti pályára nem szivesen lép az ifjuság s akik mégis ráfanyarodnak, leginkább csak szükségből, kénytelenségből teszik, de önszántukból vagy éppen kedvvel a legtrikább esetben. Mindez pedig azért van, mert remegnek a megélhetésért, az öreg napjakra járó nyugdíjért, melyet mellékesen megjegyezve, nagyon sokan nem is érnek már el, mert időközben a kis fizetéssel járó nélkülözés vagy más körülmények idő előtt a sirba viszik az egész életén át robotoló nyugdíj jogosultat.

A nyugdíjjal kecsesgató pályákra való rohanás másik okát pedig abban találjuk, hogy a nyugdíj jogosult ifju jobban és könnyebben nőül, mint a nagyjövendelmű szabad kereseti pályán működő. Ferde társadalmi felfogásra vall, hogy a lányos apa szivesebben adja leányát egy 1200 koronás évi jövedelemmel és nyugdíj jogosultsággal bíró kishivatalnoknak, mint egy háromszor annyit megkereső iparosnak. Itt még az a cifra nyomoruságos felfogás is uralkodik, hogy csak uriemberhez szeretik férjhez adni a leányt és a leány is szivesebben fogadja a koldus tekintetes urat, mint a gazdag iparost.

Ezek a szempontok uralkodnak ma napok óta a társadalomban s ez okozza azt a szomorú állapotot is, hogy egyre több és több az uri proletarok száma.

Arra persze nem gondol a pályákereső ifju, hogy szorgalmas munkával és kitarító takarekossággal vagyont lehet szerezni, melynek jövedelme munkaképtelenség és öregség esetén boldogabb nyugalmat teremt, mint a csekély nyugdíj. Ilyen gondolat nem jut eszébe a magyar ifjuságnak, mert a magyar ifjuság nem nevelkedik takarekosságban, nincs elég munkakedve s még a legszegényebb gyermek is a henyé életmódot szereti. Természetesen itt az ugynevezett kabátos emberről van szó, a magyar középosztályról, mely inkább törekszik a nyugdíjas díjok ságra, sem hogy valamely haszonhajtó szabad kereseti pályán keresne munkát a cselekvési erejének és egyéni képességének.

Igy történik aztán, hogy egyes műveltség hiányában szenvedő, de munkakedvvel bíró emberek, akik semmiféle nyugdíjra nem reflektáltak vagy éppen a nyugdíjas állásra alkalmatlanok voltak, tekintélyes vagyont szereztek, míg az ugynevezett diplomás, nyugdíj jogosult urak nélkülözések között tengődnek és a nyugdíjalamisznával kénytelenek megelégedni öreg napjaikra.

Ezért hátrányos a nyugdíjrendszer, mely olcsón kizsákmányolja az ifju munkaerőt és megakadályozza a pályaválasztó ifjuságot abban, hogy teljes energiával dolgozzék és vagyonszerzésre törekedjék.

Bármilyen hátrányos is azonban ez a nyugdíjrendszer, a társadalmi rendet megváltoztatni nem lehet. Csupán arra óhajtottunk rámutatni, hogy az ifjuság a pályaválasztás előtt megismerje a nyugdíjas pályák hátrányait és a szabad kereseti pályák nagy előnyeit.

Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy egyedül a szabad kereseti pálya az, mely az országnak is előnyére válik, mert az ipar és kereskedelem művelői mozdítják elő leginkább az ország boldogulását.

Kishitűségre és gyávaságra vall tehát, aki csekély nyugdíjért odadobja egész jövőjét, holott ha az elettől bátran szembe néz, sokkal inkább jobbra tudná fordítani ugy a saját, mint az ország sorsát.

Nem ajánlhatjuk tehát eléggé a magyar ifjuságnak, hogy mielőtt a diplomás, nyugdíj jogosító pályára lép, előbb fontolja meg

jól ezt a lépést, s főleg igyekezzék a maga erejére támaszkodva, saját maga és az ország boldogulását keresni.

Ez pedig erős akarattal és szorgalommal könnyen elérhető.

Vegyes hírek.

Lapunk az országgyűlési szünet alatt hetenkint egyszer, vasárnap jelenik meg.

— **Kálvin-ünnep.** A nagy és halhatatlan emlékü reformátor: Kálvin János születésének negyyszázados évfordulója alkalmából az egész világ református keresztény népei, minden templomban emlékünnepet tartanak. A nagyenyedi ref. egyházközség a gyülekezet tagjai és az összes hatóságok részvételével f. 11-én — vasárnap — délelőtt 10 órakor tart ünnepélyes istentisztelet keretében emlékünnepet. Ez alkalommal Szilágyi Farkas lelkész imádkozik; Jancsó Sándor lelkész ünnepi prédikációt tart. A gyülekezet énekein kívül énekekkel közreműködik a városi Daloskör női- és férfi vegyeskara a Daloskör zenekarának kiseretével, és Veress István harmonium kiserete mellett nagyszabású énekszólistát ad elő Inczédy-Joksmán Ödön vármegyei főjegyző. Ezen templomi ünnepélyre a közönséget, hivatalokat és testületeket ezuton is meghívja a Presbiterium nevében: A lelkészi hivatal.

— **Halálozás.** Elekes Dezső okl. jegyző, fővisi járási irnok 35 éves korában f. hó 8-án meghalt Tövisen.

— **A minoriták** Szegeden tartatták meg idei gyűlésüket, melyen a rend házfőnökeit is megválasztották. A rend nagyenyedi házfőnökévé újból Rada György Elek házfőnököt választották meg.

— **Hiv. Lapból.** A közoktatásügyi miniszter Barabás Irént a marosújvári állami el. iskolához tanítóknak kinevezte.

— **Iskolai értesítők.** Megjelent a városunkban lévő állami elemi iskolák értesítője az 1908—9. iskolai évről. A 104 oldalas könyv érdekes tájékoztató az iskolák működéséről. A leányiskolába járt 287, a szentkirályutcai fiúiskolába 270, a tótutcai vegyes iskolába 72 tanuló; az iparos-tanonc iskolába 179 és a kereskedő-tanonc iskolába 22 tanuló. A tanulók magaviselete, szorgalma és előmenetele jó; jutalmazásban részesült a leányiskolában 69, a fiúiskolában 62, a vegyes-iskolában 20 tanuló; az iparos-iskolában 39, a kereskedő-iskolában 1 tanuló. Tandíj elengedésben, tankönyv és ruhasegélyben részesült 675 tanuló. Az iparos iskolában 46 tanuló készített és állított ki kézi munkát. Az értesítőnek még érdekes része az iparos- és kereskedő-iskola 1875. évtől leirt története. Az iparos-iskola tanulóinak nevelésére, oktatására vonatkozó penaszokra még mi is visszatérünk lapunk egyik közelebbi számában. A tanítótestületek általában elismerésre méltó, eredményes munkát végeztek a tanulók nevelésében.

— **Egyházi gyűlések.** A helybeli református egyház Előjárósága f. hó 11-én délután 4 órára a várbeli tanácsterembe gyűlésre hívja az összes választó jogosult egyháztagokat, s folytatólag a képviselő testület tagjait. Az első gyűlésnek tárgya: főgondnok választás, a második egy ingatlan eladás feletti határozathozatal lesz.

— **Vásáráthelyezés.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy a kereskedelmi miniszter megengedte

hogy Zala tna községben a minden évben márczius hó 1, 2 és 3-ikára eső országos vásár ezentul állandóan márczius hó 17, 18 és 19-én tartassék meg; még pedig az első két napon az állatvásár, a harmadik napon pedig a kirakóvásár.

— **Katonai összpontosítás.** Honvédeink f. hó 9-én reggel Kolozsvárra indultak, hol ezred-összpontosítás van. Kolozsvár környékén három hétig tartanak ezredgyakorlatokat.

— **A vizaknai sósfürdő fejlesztése,** nagyobbítása érdekében Darányi Béla min. tanácsos vezetésével egy bizottság tanulmányozta a fürdőt az elmúlt napokban. A fürdő és vasúti megállóhely között automobil közlekedés is lesz.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Folyó hó 2-án reggel 6 óraker Gyulafehérvárról Tövis felé haladó tehervonat a városi szarvasmarha csordát, mely a 36 számú órház melletti keresztjárón éppen áthaladt, ketté szelte, s abból 4 drb fejős tehenet elgázolt és egy nehányat meghorzsolt. Az elgázolás következtében egy teherkocsi a sinekről kisiklott, mit a vonat személyzete gyorsan visszahelyezett s így kevés késéssel folytatta útját. A szerencsétlenség állítólag a pályáról gondatlanságából történt, a mennyiben a rendszeren közlekedni szokott tehervonat előtt az elzáró karfákat nem engedte le és így a csorda szabadon haladt keresztül az átjárón, s éppen a csorda közepét lepte meg a vonat, mely minden jelzés nélkül azon átgázolt. — Az eset után bizottság szállt ki a kár megállapítása végett és a károsok érdekében a kártérítési eljárás az illetékes helyen megtéetett.

— **Népesedés.** Az orsz. statisztikai hivatal közlése szerint a magyar birodalomban május hóban 65.163 gyermek született, az elhaltak száma 43.067; a természetes szaporodás 22.096. Ugyancsak májusban 19.010 pár kötött házasságot.

— **Az állami tanítókat** a pénzügyminiszter felmentette az utadó fizetése alól, tekintet nélkül arra, hogy javadalmazásuk mennyi.

— **Szerencsétlenség az alagutban.** A kolozsvár—nagyvárad vasut Rév és Brátka állomása között levő szűk alagut bejáratánál a vonatból kihajolt egy Paral Nuc nevű oláh munkás és a kiálló pillér leszakította a fejét.

— **Megnyilt a bányasir.** Tegnapelőtt, a tizenhetedik napon végre kinyílt a vulkáni sir és az akna mélyéről felvonszolták a katasztrófa nyolczadik halottját. Hatvan méternyi mélységből halászták föl, a piszkos talajvizből, mely előntötte az aknát. A neve Prém Antal, ha nem tudnák, bizony nem ismernének rá. Föloszlott, elrodhadt holttest, amelyről eltűnt az emberi ábrázat. Mindjárt a kimentés után el is temették. A bányász nép meghatottan kísérte el utolsó útjára.

— **Halálos birkózás.** Megdőbbeatő módon végződött Zabola háromszekmegyei községben két legénynek a birkózása. Szikula Ádám huszonkétéves legény birkózni kezdett egy fiatalabb társával, ki Szikulat úgy vágta földhöz, hogy szörnyethalt.

— **Igazi tanulmányúti alap.** A losonci állami főgimnáziumnak az idén érettségig tett növendékei elhatározták, hogy a rendszeren tartani szokott lakoma helyett az e

czélra szánt összegből alapítványt létesítenek olyan érettségizett magyar ifjak javára, akik külföldre óhajtanak menni ipari tanulmányútra. Ajánljuk követésre az 5 okos példájukat.

— **Rövid hírek.** Marosszentbenedek község határában f. hó 4-én a villám a 15 éves Luka Iliát agyonsujtotta. — A marosújvári egyházközség a „Liget“ helységeiben f. hó 17-dikén nyári mulatságot rendez.

— **Az abrudbányai sónyágyrudának** 1909 augusztus 1-től számított 5 évi időtartamra leendő kezelésére a nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóságnál 1909 július 22 én d. e. 11 óraker írásbeli zártajánlati versenytárgyalás fog tartani. Az árlejtés feltételei és az ajánlati minta a nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóságnál, püöri biztos-

ságoknál, városi tanácsnál és főszozlabiroknál a hivatalos órák alatt betekintheők.

— **Hány 48-as honvéd él még? A** vidéki honvédegyesületekről beérkezett jelentések szerint az országban még mintegy 8 ezer nyugdíjas negyvennyolczas honvéd él, Tábornok már csak egy van: Görgey Artur fővezér. Ezenkívül él még 18 törzstiszt, 917 tiszt és 7193 altiszt és közvitéz, mivel azonban a tehetősebb volt 48-as honvédek közül a legtöbbben nem veszik igénybe a nyugdíjat, bátran állithatjuk, hogy még mindig körülbelül tízezer 48-as honvéd van életben.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiváló minőségű vadászfegyverek,

revolverek,

Elsőrendű gramfonok,

cimbalmok,

hegedűk,

citerák,

fuvolák,

harmonikák

és egyéb hangszerek,

Modern fényképező gépek,

látosövek,

alpacca ezüst készletek,

bőröndök,

és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett

beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.

nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Aki legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot járattatni óhajti, fizesse elő

Az Ujság-ot!

Előfizetési árak: „Az Ujság“ terjedelme

Egész évre . . . K 28.—

Félévre . . . „ 14.—

Negyedévre . . . „ 7.—

Egy hónapra . . . „ 2.40

rendesen 28—32—36 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 60—100 oldal.

Megrendelési cím:

Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeték és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brüner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállítása megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szócig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékelteik. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

A Farkaspatak legszebb helyén egy szép gyümölcsös, szőlő, nyaraló-lakkal együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 174 1-3 v

Meglepő ujdonság a hölgyközönség részére.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy egy jól felszerelt

plisszirozó géppel

rendelkezem.

Elvállalom a női ruhakelme plisszirozását 80 centiméter szélességig, jutányos árban és ezzel mindenki megkíméli magát a felesleges szállítási kiadásoktól. B. pártfogást kér tisztelettel

Zéman Venczelné.

Nagyenyed, Szentkirály-utca 53. sz. 1379-12 v az állami fiúiskolával szemben.

HIRDETÉSEKET

Legolcsóbban a lap kiadóhivatala veszi fel.

Sz. 3514-1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt magyarországi takarékpénztár részvénytársulat végrehajtónak, Belgán Mária és Herlea Miron alsógárdi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 47 korona tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján az a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő az alsógárdi I. R. 65. sz. tjkvben, A + 6., 11., 13. r. sz. 1094., 1868. és 2127. hr. sz. fekvéskből Herlea Miron által jelenleg Rajka Mironné Florea Mária néven álló 3/24 rész jutalékára 30 kor., — továbbá az alsógárdi I. R. 67. sz. tjkvben Herlea Miron által jelenleg Florea Mária Rajka Mironné néven álló A + 1 r. sz. 121. hr. sz. faház, 122., 132/2. hr. sz. kertre 392 korona, — 4. r. sz. 794/2., 795/1. hr. sz. szőlőre 396 korona, — 5. r. sz. 1287. hr. szántó 104 korona, — végre az alsógárdi I. R. 230. sz. tjkvben A + 15. r. sz. 1909/2. hr. sz. fekvéskből Belgán Háriát illető rész jutalékára 100 korona, összesen 1022 koronában megállapított kikiáltási árban rendelkeznek.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi augusztus hó 10-ik napján délelőtt 9 órakor Alsógárd község házában megartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kölesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át bányat-

pénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170 §. értelmében a bányapénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bányapénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi május 12-én.

Weiner Sándor,
kir. járásbíró.

150 1-1

Hirdetmény.

A jelenlegi baromvásárjárnak dr. Dobozy telke felé eső s eddig sertéspiacznak használt részéből 100 □ öl terület a városi képviselő testületnek 115-1909. számú határozata értelmében f. évi július hó 16-án d. e. 11 órakor a városház nagytermében nyilvános szóbeli árverésen el fog adni. Részletes feltételek a városi főerdész hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Nagyenyed, 1909. július 9.

Dr. Varró,
polgármester.

172 1-1

<h3>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.</h3> <p>Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttol le.</p> <p>Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.</p>	

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokot magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f. b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f. B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K. a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f. b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f. C. 4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K. a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f. c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f. D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K. a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f. b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f. c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f. d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszerűságonkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területéről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY ír által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet l. fajtszta anyagra.

Gyümölcsfák, Szőlőoltványok

Nemes szilvacsemetekben nagy készlet.

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.

Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

85 1-